

Ons pedagogisch handelen peutergroep Beneden-Leeuwen

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

April 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties.

De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Ilse Spaan.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Komend jaar richten we ons bij onze locatie op het volgende pedagogisch doel: Het volgen en luisteren naar kinderen staat bij ons centraal. Dit jaar gaan we starten met een nieuw kindvolgsysteem binnen het ouderportaal. We nemen de tijd om hier mee te leren werken. Het nieuwe kindvolgsysteem helpt ons om kinderen nog beter te kunnen volgen, aan te sluiten bij hun ontwikkeling en om met ouders in gesprek te gaan.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers. Hierin staat ook op toetsbare wijze beschreven hoe we de kennis en vaardigheden van de medewerkers op het gebied van VE onderhouden.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor deze locatie betekent dit 21,7 uur per jaar.

Hiernaast heeft onze coach dit jaar voor VE coaching 170 uur beschikbaar om medewerkers te coachen op het gebied van educatieve kwaliteit. Dit urenaantal is gebaseerd op het aantal VE kinderen (keer tien uur) dat onze locatie bezoekt.

We bieden VE bij peutergroep Beneden-Leeuwen

Om ervoor te zorgen dat we spelenderwijs de ontwikkeling van je kind zo goed mogelijk stimuleren, bieden we op onze locatie Voorschoolse Educatie (VE). Hiervoor maken we gebruik van het VE-programma Uk & Puk waarin verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Telkens staat een ander thema dat de kinderen aanspreekt centraal. Ieder thema wordt uitgewerkt in uitdagende, speelse activiteiten waarin aan verschillende ontwikkelingsdoelen wordt gewerkt. De doelen liggen op het gebied van spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuiglijke ontwikkeling en rekenprikkel om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren.

We stimuleren de spraak-taalontwikkeling door te verwoorden wat de kinderen doen en ervaren en door kinderen te stimuleren om zelf woorden te gebruiken. De vragen die we kinderen stellen sluiten aan bij het niveau van het kind. Kinderen die nog niet goed kunnen praten, stellen we eenvoudige vragen zoals "Waar is Puk? Wijs eens aan?", de meer taalvaardige peuters krijgen moeilijkere vragen zoals "Wat ga je doen?", "Zijn deze hetzelfde?", "Wat gebeurde er?" Kinderen krijgen de tijd om te reageren. Ook het samen zingen van liedjes en voorlezen horen bij ons rijke taalaanbod.

Bij iedere activiteit worden in principe doelwoorden aangeboden. We passen ons hierbij aan het niveau van het kind aan. Kinderen die nog weinig Nederlands spreken, leren eerst de woorden die naar voorwerpen, personen of handelingen verwijzen die belangrijk voor hen zijn. Hoe ouder het kind, hoe meer de doelwoorden verwijzen naar de buitenwereld en hoe abstracter ze kunnen zijn.

We bieden de woorden aan in een betekenisvolle context: woorden krijgen voor een kind pas betekenis door de concrete voorwerpen die worden gebruikt en de activiteit die wordt gedaan. Een echte appel levert een kind veel meer informatie op dan een foto van een appel. Tijdens een thema worden doelwoorden vaak herhaald en geoefend.

De sociaal-emotionele ontwikkeling betreft het leren omgaan met jezelf en met anderen. Op het kinderdagverblijf of peutergroep ligt de basis hiervoor in de relatie tussen het kind en pedagogisch medewerker. Als een kind ervaart dat hij kan rekenen op haar steun en zich veilig voelt, durft hij zichzelf en anderen te leren kennen. Daarnaast begeleiden we kinderen in het omgaan met anderen. We geven het goede voorbeeld en helpen kinderen om rekening te houden met elkaar. Zie ook de uitgangspunten 'We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte' en 'We bevorderen positieve contacten tussen kinderen'.

De sensomotorische ontwikkeling gaat over de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek. Door te doen en tegelijk waar te nemen, leert de kind de wereld om zich heen kennen. We bieden activiteiten aan die een beroep doen op het zien, horen, tasten, proeven en ruiken. Ook grof-motorisch spel is onderdeel van ons dagelijkse aanbod. Zo gaan we iedere dag naar buiten. Hiernaast heeft ieder thema een beweegactiviteit, gericht op het strekken van de spieren en het oefenen van de hoofd- en rompbalans (baby's) en op het oefenen van de grote motoriek en lichaamsbalans (dreumesen en peuters). Ook de fijne motoriek (de arm-hand functie zoals reiken, grijpen, loslaten en manipuleren) komt in ons aanbod volop aan de orde.

We besteden ook aandacht aan rekenprikkel. Het gaat er hierbij om dat kinderen ervaringen opdoen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling, zoals meten (passen de schoenen? Past het dikke boek in de kleine tas?) en het benoemen van eigenschappen zoals groot en klein, zwaar en licht, vol en leeg. Ook ruimtelijke oriëntatie

hoort tot rekenprikkels. Ruimtelijke oriëntatie begint bij het lichaamsbesef van het kind. Dit komt bijvoorbeeld aan bod tijdens de verzorging van de kinderen of bij het aan- en uitdoen van de jas. Daarnaast verkennen we met de kinderen de groepsruimte. We praten met de kinderen over waar de spullen staan (in de kast of op de kast) of waar ze terecht komen (in of naast de prullenbak). Ten derde maken de kinderen bij ons kennis met tellen.

Bij de activiteiten die bij het VE-programma horen, speelt de interactie tussen pedagogisch medewerker en kind en tussen de kinderen onderling een grote rol. Kinderen en pedagogisch medewerker hebben beide een actieve inbreng bij de activiteiten. Door prikkelende vragen te stellen in een uitdagende omgeving en hierbij steeds in te spelen op de inbreng van de kinderen en aan te sluiten bij hun niveau en interesse, brengen we de kinderen steeds een stapje verder in hun ontwikkeling. Kinderen kunnen ook elkaar prikkelen in hun ontwikkeling. Daarom geven we kinderen ook tijdens de activiteiten de ruimte om op elkaar te reageren en met elkaar samen te spelen.

De meeste activiteiten doen we met kleine groepjes kinderen, zodat we de activiteit kunnen aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kunnen inspelen op hun reacties. Bovendien hebben kinderen in een kleine groep meer gelegenheid om zich te uiten en meer onderling contact. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, doen we een activiteit herhaaldelijk, met telkens een ander groepje kinderen. Een activiteit duurt zo lang als de kinderen het leuk vinden om te doen.

De doelen waaraan gewerkt wordt bij een activiteit hangen ook af van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van een kind. Bij de jongere kinderen ligt de nadruk op het doen en ervaren, bij de oudere kinderen en kinderen die al meer taal begrijpen en kunnen praten, worden de activiteiten al wat taliger aangeboden.

Ook buiten de activiteiten om wordt er gewerkt met het thema en de doelen die daarbij horen. De groepsruimte is overzichtelijk ingericht in hoeken, waardoor kinderen ongestoord alleen of in kleine groepjes kunnen spelen. Bij de inrichting gebruiken we aantrekkelijke materialen die bij het thema horen. Hierdoor komen kinderen tijdens hun spel op een vanzelfsprekende manier met het thema in aanraking. Pedagogisch medewerkers begeleiden het spel van de kinderen en bieden bewust bepaalde materialen aan, waardoor ze ook tijdens vrij spel gericht aan de doelen werken.

Om de ontwikkeling te stimuleren, creëren en grijpen we kansen. Bij kansen creëren bieden we doelbewust een activiteit aan. Bij kansen grijpen, maken we van een gewone, dagelijkse situaties een leersituatie. Hoe jonger een kind, hoe meer het leren in het hier-en-nu plaatsvindt. Het woord 'regen' krijgt pas betekenis als het buiten regent en als het kind de regen kan zien, voelen en horen. Om inhoud en betekenis te geven aan de activiteiten en te werken aan de ontwikkelingsdoelen die bij ieder thema zijn opgesteld, benutten we zoveel mogelijk de dagelijkse situaties. Hoe jonger het kind of hoe lager het ontwikkelingsniveau van een kind, hoe dichter de pedagogisch medewerker bij de concrete situatie blijft. Thematisch werken met kinderen met een laag ontwikkelingsniveau betekent vooral inspelen op situaties dicht bij het thema, kansen grijpen dus. Hoe verder de kinderen in hun ontwikkeling zijn, hoe meer we de activiteit kunnen uitbreiden naar talig spel, waarbij fantasie en voorstellingsvermogen een grotere rol gaan spelen. Dan kunnen we met behulp van taal en spel een situatie creëren die kinderen herkennen en die voor hen betekenis heeft.

Voorbeelden

- Voorbeelden van thema's: Wat heb jij aan vandaag (over kleding), Eet smakelijk (over eten), Oef wat warm (over warm en koud).
- Voorbeeld van een activiteit met verschillende ontwikkelingsdoelen: Het thema Wat heb jij aan vandaag bevat een activiteit waarbij de kinderen, voordat ze naar buiten gaan, hun schoenen bij elkaar zoeken (één, twee schoenen; rekenprikkel), en aantrekken (motorische ontwikkeling). De peuters trekken hun schoenen zoveel mogelijk zelf aan en helpen elkaar daarbij (sociaal-emotionele ontwikkeling). Daarna lopen, springen en stampen de kinderen op hun schoenen (motorische ontwikkeling). Tijdens de activiteiten vertellen de peuters wat ze gedaan hebben (taalontwikkeling), waardoor ze spelenderwijs een aantal woorden leren kennen.
- Voorbeeld differentiëren tussen leeftijden en niveaus: In het thema Dit ben ik! (over het lichaam, het gezicht en de zintuigen) kijken de kinderen om de beurt in de spiegel. Wat zien ze? De peuters kijken naar hun spiegelbeeld en kunnen aanwijzen wat ze zien. De oudere en meer taalvaardige peuters kunnen met behulp van de pedagogisch medewerker zelf vertellen wat ze in de spiegel zien.
- Onze groepsruimte(s) hebben we ingericht met de volgende hoeken: huishoek, bouwhoek, huishoek, atelier, themahoek en leeshoek.
- De pop Puk wordt bij de activiteiten betrokken. Hij is zogezegd 'één van de kinderen' op de groep. Hij komt met vragen en belevenissen die herkenbaar zijn voor de kinderen.
- Voorbeeld aanpassen van de inrichting aan het thema: Bij het thema Hatsjoe! (over ziek zijn, voor elkaar zorgen, naar de dokter gaan en weer gezond worden) mogen kinderen spelen met dokterspulletjes zoals pleisters, verband, lege pillendoosjes, een wit schort etc. Door bij het thema Knuffels (over zachte materialen en het slaapritueel) veel zachte dingen in de groepsruimte te leggen, leren de kinderen de betekenis van het woord 'zacht' te begrijpen door aan de materialen te voelen, ermee te spelen en ze te benoemen.
- Voorbeeld kansen grijpen: De concrete situatie (bijvoorbeeld het regent buiten) is het vertrekpunt waaraan de pedagogisch medewerker een speelse activiteit toevoegt als het kind daaraan toe is (bijvoorbeeld het nadoen van het geluid van de vallende geluidsdruppels).

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Ouders worden per mail of telefonisch uitgenodigd om kennis te komen maken met ons en met de groep. Ouders kunnen dan met hun kind komen kijken. We geven een rondleiding en uitleg over onze werkwijze. Op het eerste dagdeel kan het kind bij aanvang gebracht worden. Ouders mogen het eerste kwartier iets met hun kind samen doen (bijv. puzzelen, blokken bouwen of lezen). Het kind mag als troost een knuffel of speentje meenemen. Ouders kunnen dit in de tas laten zitten van het kind. Mocht het kind hier behoefte aan hebben, kan een pedagogisch medewerker dit uit de tas halen.
- In de kring wordt het kind welkom geheten en voorgesteld aan de andere kinderen. Een kind bepaalt zelf welke behoefte het heeft om te wennen. Is het kind verdrietig en wil het getroost worden, troost de pedagogisch medewerker. Is het 'bang' of vindt het kind het spannend en kijkt liever rond vanaf een afstand dan laten de pedagogische medewerkers dat toe, ze benoemen wat ze zien en voeren 'kleine gesprekjes'. Ze creëren een zo positief mogelijke ervaring voor het kind.
- Op de locatie hangen dagritmekaarten op kinderhoogte, deze nemen we door tijdens het kring gesprek met de kinderen. Heeft een kind behoefte aan meer (bijv. vraagt wanneer papa en/of mama komen) om de dagindeling te weten, pakt een pedagogisch medewerker het kind bij de hand en herhaalt het ritme.
- Door kinderen positief te benaderen, geef je ze vertrouwen. Je benoemt de gevoelens die ze laten zien. De pedagogisch medewerker helpt als nodig ook bij het oplossen van conflicten door te verwoorden wat er is gebeurd. Kinderen krijgen een knuffel of troostend woord wanneer ze dit vragen of nodig hebben.
- De pedagogisch medewerker springt in op de behoefte die een kind aangeeft. Dit gebeurt met behulp van beeldmateriaal of door het kind met materialen in aanraking te laten komen.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Om de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen te volgen, gebruiken we het kindvolgsysteem KIJK! Vanaf januari 2024 gaan we het kindvolgsysteem Parnassys gebruiken. De ontwikkeling van kinderen wordt sowieso rondom de verjaardagen besproken met ouders.
- Door kinderen te observeren en te luisteren wat ze zeggen, leren we onze kinderen kennen. Door in te springen op hun interesse bouw je contact op. Je springt in op de activiteiten die een kind bezighouden. Door middel van materialen (beeld en tastbaar) laat je kind in aanraking komen met dat wat je wil aanbieden. Je springt in op hun reactie. Wanneer op de groep iets 'leeft' probeer je als pedagogisch medewerker hier uitdaging bij te zoeken aan de hand van beeldmateriaal en tastbaar materiaal.
- Kinderen worden met respect benaderd en zoveel mogelijk in hun waarde gelaten. Is er extra ondersteuning nodig voor het kind om een goed welbevinden te creëren, gaan de pedagogische medewerkers samen met de ouders kijken wat dan mogelijk is.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We laten kinderen eerst zelf iets proberen. We geven het kind de tijd om te antwoorden of zelf met oplossingen te komen. Een pedagogisch medewerker doet voor hoe een kind zelf bijvoorbeeld de jas of de schoenen aandoen. Bij het zindelijk worden helpt de pedagogisch medewerker het kind eraan herinneren om een keer naar de wc te gaan. De pedagogisch medewerker begeleidt dan ook bij de stappen die gezet moeten worden. De stappen die gezet moeten worden, worden steeds verwoord.
- Kinderen worden gestimuleerd om mee te helpen met het klaarzetten van materialen of met het ophalen van vuile spullen.
- Onze inrichting van de groep geeft kinderen de mogelijkheid om zelf speelgoed te pakken.
- Een deel van de ochtend besteden we aan vrij spel. Tijdens dit spel krijgt het kind de gelegenheid om alleen of samen te spelen. Wij geven kinderen de ruimte om hier een eigen keuze in te maken.
- Kinderen worden gestimuleerd om mee te doen met activiteiten, maar als ze dit niet willen, dan hoeven ze niet mee te doen.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- Samen met kinderen bepalen we wat we gaan doen. We stimuleren kinderen om elkaar te helpen
- Er is voldoende materiaal voor de verschillende ontwikkelingsgebieden, er is bouw materiaal, een leeshoek, natuurlijk een huishoek/keuken voor het rollenspel. Ook constructiemateriaal, puzzels, en materiaal voor de fijne motoriek zijn ruimschoots aanwezig. Ook op digitaal gebied bieden we soms educatief materiaal aan of soms ook gewoon een liedje om te dansen! Op knutsel gebied zijn we ruim voorzien van materialen
- We bieden de kinderen regelmatig 'open-eind-materiaal' aan. Dit zijn materialen zonder vaste betekenis zoals knopen, draadjes wol of materialen van buiten: takjes, blaadjes en dergelijke. De kinderen kunnen zo echt hun eigen spel verzinnen. Deze materialen prikkelen de fantasie en de creativiteit van de kinderen.
- Door betekenisvolle activiteiten aan te bieden sluiten we aan bij de belevingswereld en de ontwikkeling van de kinderen.
- Onze hoeken zijn rijk ingericht met zoveel mogelijk 'echt' materiaal zodat de creativiteit en fantasie van de kinderen wordt gestimuleerd.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- Het dagritme op de ochtend ziet er vrijwel altijd hetzelfde uit. Kinderen weten precies wanneer we, wat gaan doen. Dit geeft kinderen houvast. We zien regelmatig dat kinderen uit zichzelf al aangeven wat we gaan doen.
- We eten iedere ochtend fruit en een cracker aan tafel
- Als een kind jarig is, vieren we de verjaardag met terugkerende rituelen, zoals een feestmuts en het zingen van liedjes met gebruik van muziekinstrumenten.
- We verwelkomen de kinderen altijd met 'goedemorgen' en bij het weggaan zwaaien we de kinderen uit. En zeggen 'tot ziens'.
- We werken met thema's van Uk en Puk en de activiteiten zijn van tevoren gepland.
- Ouders krijgen aan het begin van een nieuw speeljaar een 'kalender' met alle vakanties, vrije dagen en activiteiten van komend speeljaar.
- Met vieringen zoals Sinterklaas, Kerst of Carnaval en op de laatste speeldag hebben we een ander ritme met andere activiteiten. Maken we een uitsapje binnen een thema, hebben we ook een ander dagritme (denk hierbij bijvoorbeeld aan een bezoek aan de brandweer, tijdens het thema verkeer)
- Dagritmekaarten worden aan het begin van ieder dagdeel verwoord. We herhalen deze gedurende de dag.
- Rustmomenten zijn tijdens de kring, het eten van fruit en een cracker en het voorlezen. Wanneer de groep erg druk is, biedt de pedagogisch medewerker een gezamenlijke activiteit aan waardoor de rust wederkeert.
- Kinderen die rennen en/ of schreeuwen wordt op een rustige manier uitgelegd dat we binnen lopen en rustig praten. De medewerker probeert het spel om te buigen.
- Kinderen mogen hun verjaardag vieren op de groep. Met de ouders wordt een datum vastgelegd. Ouders mogen het laatste half uur van het dagdeel bij ons op de groep zijn om de verjaardag te vieren. Voor het kind wordt er een feestmuts gemaakt. Het jarige kind mag een gezonde traktatie aanbieden en een cadeautje 'toveren'. Er mogen foto's worden gemaakt. Er mogen alleen foto's van het jarige kind worden gemaakt en ze mogen niet via social media worden verspreid.
- Wanneer een vader, moeder, opa of oma jarig of ziek is mag het kind hiervoor knutselen.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Wij zorgen ervoor dat de kinderen met verschillende kinderen uit de groep kunnen spelen, zodat ze leren omgaan met de diversiteit en eigenheid van andere kinderen. Dit doen we door verschillende hoeken te creëren, door voldoende dezelfde materialen te hebben, zodat kinderen naast elkaar met hetzelfde materiaal kunnen spelen.
- Wij stimuleren om samen te werken en materialen aan elkaar te vragen. We zien dat dit het samenspel bevordert. Door bijvoorbeeld tijdens buitenspelen de kinderen te leren om te wisselen van het materiaal, leren ze delen. Het speelgoed is van ons en niet alleen van 'mij'.
- Kinderen kiezen vaak met wie ze spelen of naast wie ze zitten waardoor er al op jonge leeftijd verschillende vriendschappen ontstaan.
- Als een kind een ander kind helpt, geven we een compliment aan het kind. Ook benoemen we de relaties tussen kinderen, door bijvoorbeeld te zeggen: "Wat hebben jullie veel plezier samen, jij vindt X wel leuk he?!"
- Conflicten tussen kinderen horen erbij. We kijken eerst of kinderen het zelf kunnen oplossen, zo niet, ondersteunen we bij het oplossen van het conflict. Er wordt verwoord wat er is gebeurd en er worden emoties en mogelijke oplossingen besproken. Daarna wordt het positief afgerond, bijvoorbeeld door te zeggen, gaan jullie nu weer fijn samen spelen?

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We proberen zoveel mogelijk buiten te zijn met de kinderen. Daarbij laten we de kinderen de verschillende seizoenen ervaren. Kriebelbeestjes worden voorzichtig bekeken en in het voorjaar poten we plantjes of maken we een klein moestuintje. Zodat kinderen weten wat en hoe iets groeit
- Waarden en normen komen tijdens spel, activiteiten en/of de kring aan de orde.
- Enkele regels die we hanteren: Na toiletgebruik altijd de handen wassen. We duwen, trekken en slaan elkaar niet. Er wordt niet gespuugd. Je helpt elkaar, je mag fouten maken. Lachen met elkaar maar niet over mekaar. Proberen naar elkaar te luisteren. Uit laten praten. Rekening houden met gevoelens van ander. Samen delen, op je buurt kunnen wachten, opruimen van spelmateriaal en drinkbekers. Zuinig zijn op je spullen en op die van een anderen.
- We leren kinderen nee te zeggen, wanneer ze iets niet willen. NEE betekent voor de andere kinderen dan "STOP". Zo leren kinderen op tijd stoppen met iets wat een ander niet leuk vindt.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Er is dagelijks contact met de ouders tijdens breng- en haalmomenten. Ook maken we gebruik van het digitale ouderportaal met tekst en foto's.
- Als we ons zorgen maken om een kind, maken we een afspraak met de ouders om de zorgen uit te spreken en met de ouders hierover te praten. Samen kijken we of we dezelfde dingen herkennen. We maken afspraken voor hoe we verder samen kunnen en willen aanpakken en houden hier contact over. We kunnen altijd overleggen met de clustermanager.
- Samen met de ouders organiseren we feesten zoals kerst of een zomerfeest en de afsluiting voor de vakantie.
- Door middel van een nieuwsbrief worden ouders enkele keren per jaar op de hoogte gehouden wat er zich afspeelt op de groep. Welk thema gaat beginnen of over het thema waar mee bezig zijn.
- Na toestemming van ouders zijn er overdrachten en samenwerkingen tussen logopedie, consultatiebureau, Mentalis en/of basisscholen. Een enkele keer (met toestemming van ouders) met organisaties zoals Vraagwijzer.
- Een warme samenwerking met allebei de basisscholen is gerealiseerd. Dit met betrekking tot het thema 'Bijna 4' waarin kinderen die bijna 4 worden een kijkje op de basisschool kunnen nemen.
- Enkele keren per jaar komt iemand van de bibliotheek voorlezen.

VE en samenwerking met ouders

Ouders spelen een belangrijke rol bij VE. We vinden het belangrijk ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind en ze te ondersteunen bij dagelijkse opvoedingsvragen. We stimuleren ouders om ook thuis spelenderwijs aandacht te besteden aan waar hun kind bij de peutergroep of op het kinderdagverblijf mee bezig is.

Voorbeelden

- Tijdens het plaatsingsgesprek en in de kennismakingsperiode vragen we aan ouders wat hun opvoedingsgewoontes en vragen zijn, welk speelgoed in huis is, wat ouder en kind zoal samen doen en voor welke ouderactiviteiten de ouder belangstelling en tijd heeft. Op basis hiervan proberen we zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de wensen en mogelijkheden van ouders.
- Bij de start en aan het einde van een dag(deel) is er gelegenheid tot uitwisseling over hoe het met kind gaat thuis en op de groep. Hiernaast kunnen we (kort) ingaan op opvoedingsvragen van ouders.
- Ouders die toestemming hebben gegeven voor het maken van foto's voor het

ouderportaal krijgen regelmatig foto's toegestuurd van situaties op de groep waar hun kind op staat. Zo krijgen ouders een beeld van wat hun kind daar doet.

- Na iedere verjaardag of bij zorg worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de mentor van het kind. Aan de orde komen hoe het kind in zijn vel zit op de groep en thuis en welke ontwikkeling het kind laat zien. Als hier aanleiding toe is, wordt ook besproken hoe de ontwikkeling extra ondersteund kan worden of eventuele andere stappen die gezet gaan worden. We vragen ouders om mee te denken hoe zij thuis kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind.
- We vinden het belangrijk dat ouders weten aan welk ontwikkelingsdoel we werken. Dit bespreken we met ouders tijdens een oudergesprek. We stimuleren ouders om ook thuis op een speelse manier aan dit doel te werken. Hiervoor geven we suggesties.

VE en samenwerking met de basisschool

We vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep en school belangrijk. Dit vergemakkelijkt de overgang naar school en bevordert het schoolsucces. Voor een doorgaande lijn is een goede samenwerking met school belangrijk. In hoeverre een doorgaande lijn gerealiseerd kan worden, is afhankelijk van het aantal scholen waarnaartoe 'onze' kinderen uitstromen. Ten tweede is het afhankelijk van de bereidheid tot samenwerking van de basisschool en de middelen die een school hiervoor heeft. Zo hebben VE-basisscholen VE-coördinatoren die onder andere de taak hebben om de doorgaande lijn te realiseren.

Wij werken samen met basisschool De Wijzer en De Leeuwenkuil.

Voorbeelden

- Als een kind naar de basisschool gaat, vindt er een warme overdracht (plus) plaats. Ook de ouder is hierbij betrokken. Ouder en pedagogisch medewerker vullen een overdrachtsformulier in. Er is een (telefonisch) overdrachtsgesprek tussen de leerkracht van school en de pedagogisch medewerker (warme overdracht). Soms is ook de ouder bij het gesprek (warme overdracht plus).
- Kinderen mogen in de kleuterklas gaan kijken of nemen samen met kleuters deel aan een activiteit.
- Kinderen spelen soms ook op de buitenspeelplaats met kinderen van de kleuterklas.
- Daarnaast is er met regelmaat overleg met de basisschool over gezamenlijke doelstellingen en samenwerking (kwaliteitskaart).

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- We proberen kinderen uit te dagen door ze ook ondersteuning te bieden bij iets wat ze nog niet ervaren hebben of spannend vinden. Soms alleen al door ze een hand te reiken. Kleine incidenten houden we zo luchtig mogelijk. Fouten of 'ongelukjes' kunnen gebeuren en mogen gebeuren. Een andere keer probeer je er op te letten dat het anders gaat. Gevaarlijke, levensbedreigende situaties worden aangepast.
- We leggen kinderen uit hoe er met materialen moet worden omgegaan.

Vierogenprincipe

Wij werken met twee volwassenen op de groep.

Achterwacht

We werken met twee volwassenen op de groep. Tevens is de groep gesitueerd naast het kinderdagverblijf. Onze opvang bevindt zich naast een schoolgebouw en naast het kinderdagverblijf. Er is altijd iemand in het pand aanwezig en deze persoon weet ook dat er peuteropvang plaatsvindt in het gebouw. De peutergroep is alleen geopend als de basisschool ook open is.